Předmluva

S postupujícím socio-ekonomickým rozvojem na počátku 21. století se stále zvyšuje význam hydrologických informací a poznatků o oběhu vody a jeho ovlivňování. Dá se bez nadsázky konstatovat, že vědomosti o vodních zdrojích a jejich režimu, získané během činnosti organizované hydrologické služby a od počátků vědecké hydrologie na území České republiky a Slovenské republiky, jsou jedním z pilířů, na nichž spočívá moderní péče o vodu v přírodním prostředí a hospodaření s vodou v obou těchto státech. Na základě hydrologických charakteristik byla a jsou dimenzována všechna vodní díla a podle výsledků hydrologických studií a metod je posuzována jejich bezpečnost při povodních. Spolu s dalšími aspekty slouží hydrologické informace k efektivnímu řízení složitých vodohospodářských soustav a k vyhodnocování stavu vod. Vodní bilance je podstatnou součástí rozhodovacích procesů o zásobování obyvatelstva, veřejné vybavenosti, průmyslu i zemědělství vodou. Údaje o odtokové situaci a jejím vývoji se využívají i v činnostech jiných hospodářských sektorů, jako jsou energetika, vodní doprava, rekreace aj. Hydrologické předpovědi představují strategicky důležitý informační systém, o nějž se opírají protipovodňová ochrana, vodohospodářské aktivity v boji se suchem a rovněž racionální hospodaření s vodními zdroji v době normální vodnosti. Hydrologický výzkum a z něj plynoucí poznatky pomáhají orientovat se v tom, co je z hlediska vodní složky životního prostředí při dalším socio-ekonomickém rozvoji ještě udržitelné a s jakými riziky je třeba počítat, zejména pokud jde o škodlivé dopady antropogenních vlivů, přírodních pohrom a změny klimatu.

S vědomím těchto skutečností se konají odborné konference s tradičním názvem Hydrologické dny (HD) vždy pravidelně po pěti letech, počínaje rokem 1980, při čemž se v jejich uspořádání regulérně střídají Česká republika a Slovenská republika. Jde o společné rokování hydrologů a vodohospodářů z obou republik s cílem zhodnotit dosavadní úroveň hydrologie za uplynulé období a projednat výhledy a vize pro její další rozvoj. Děje se tak na základě trvalé dohody, k níž dospěli hydrologové a vodohospodáři u příležitosti 100letého jubilea hydrologie na území obou států.

Uspořádání v pořadí již 7. hydrologických dnů připadlo v roce 2010 České republice. Místem konání byl určen Hradec Králové a pořadatelství se ujaly Povodí Labe, státní podnik a Český hydrometeorologiocký ústav, pobočka v Hradci Králové.

Věříme, že výsledky konference a tento sborník příspěvků z HD 2010 pomohou přinejmenším alespoň progresivními podněty k naplňování náročných cílů při nakládání s vodními zdroji a jejich provozním využívání ve složitých, měnících se podmínkách prostředí na počátku 21. století.

Za Český národní výbor
pro
Mezinárodní hydrologický program
UNESCO

Ing. Josef Hladný, CSc.

Za Slovenský národní výbor
pro
Mezinárodní hydrologický program
UNESCO

RNDr. Pavol Miklánek, CSc.